

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Diff. 2. De Æquivocis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

DISPUTATIO V.

De Antepredicamentis, Predicamentis, Postpredicamentis in communi.

TRactaturus Philosophus de Predicamentis, præmisit explicationem quandam vocum, hoc est quid sit Univocum, Æquivocum, Analogum, quæ Antepredicamenta appellavit; quibus adjunxit denominativa. Egit postea de Predicamentis, & demum de Postpredicamentis. Nihil hic disputabile erit, solæ Notiones terminorum, & divisiones ponentur.

QUÆSTIO I.

De Antepredicamentis.

ID quod hîc faceret difficultatem, de Analogia Entis, alibi tractatur. Hinc ea quæ hîc adferentur propter incipientes & methodi causâ.

DIFFICULTAS I.

De Univocis.

QUÆRITUR I. *Quid sint Univoca?*

RESPONDETUR. Sic ea definit Arist. Univoca sunt, quorum & nomen commune est, & secundum nomen eadem Substantiæ ratio: Ubi ut vides ad univocationem requiritur unitas nominis, & præter hoc convenientia in eadem essentia seu natura; qualis est convenientia specierum in nomine animal, & in nomine v. g. Homo, convenientia individuum quæ sunt Petrus, Paulus &c. Quando verò Aristotel. dicit sub genere latere æquivocationes; per æquivocationes intellexit differentias, quæ componunt cum genere speciem, quibus tamen non obstantibus differentiis, seu æquivocationibus, potest dari adhuc ratio communis conveniendi sub uno nomine, adeoque Univoca.

QUÆRITUR 2. *Quæ sit Univocorum divisio?*

RESPONDETUR. Univoca alia sunt Univocata, seu participantia, alia sunt Univoca Univocantia, seu participata. Univoca Univocantia, seu participata, sunt ipsa illa nomina, & secundum nomina, una Substantiæ ratio: v. g. Animal est univocum univocans, seu participatum; item ly Homo est univocum univocans, seu participatum, quod scilicet ab inferioribus participatur. Univoca autem Univocata seu participantia, sunt ipsa multa participantia idem nomen; & eandem naturam; & ita Petrus &

Paulus sunt univoca univocata, seu participantia eandem rationem hominis. Item dividuntur univoca, in univoca substantialia, & univoca accidentalia. Univoca substantialia sunt, quæ conveniunt in una ratione essentiali; ut omnes homines in ratione Animalis sibi essentiali: Alia univoca sunt accidentalia, quæ conveniunt in una ratione accidentali; ut papyrus, nix, lac, in una ratione albi. Sed hæc divisio secunda, non est omnimodè ad mentem Philosophi; nam ille rationem illam communem, quæ participatur, substantiam appellat; ratio autem Substantiæ, accidentibus non convenit.

QUÆRITUR 3. *An univoca excludant disconvenientiam?*

RESPONDETUR. Excludere disconvenientiam univoca ex ratione nominis univoci, & ex ratione Substantiæ illo nomine significatæ; hinc in ratione Animalis, nullam habent disconvenientiam, Homo, Bos, Leo, &c. Cæterum univoca non excludunt disconvenientiam, quæ importetur ex alio nomine, rationeque illo nomine significatæ, v. g. Bos, & Leo, disconveniunt in ratione rugibilis, & mugibilis, cum sint univoca in ratione animalis.

DIFFICULTAS II.

De Æquivocis.

QUÆRITUR I. *Quid sint Æquivoca?*

RESPOND. Arist. Æquivoca dicuntur, quorum solum nomen commune est, secundum nomen verò, ratio Substantiæ diversa, & ita nomen v. g. Canis, dictum de sidere, de latrabili, & de pisce marino, est nomen commune, sed ratio Substantiæ omnino diversa. Ly Nomen, accipiendum hic liberalius, sive pro verbo, sive pro quocunque alio termino, modò sive verbum, sive nomen, in quantum dicitur commune, accipiat in suppositione materiali, hoc est dictione ex literis composita; non verò accipiat in suppositione formali; hoc est non accipiat pro significato: certè enim latrabile significatum nomine Canis, non est commune nomen Sideri.

QUÆRITUR 2. *Quot sint æquivoca?*

RESPONDETUR. Dividuntur imprimis æquivoca in Æquivoca Æquivocantia & Æquivocata, proportionaliter intelligenda sicut ex-

† Ll 4 plicui

plicui univoca, univocantia & univocata. Rursus æquivoca, alia sunt à casu, alia à Consilio, ex 7. Metaph. tex. 31. Æquivocum à casu est, quod sine ulla proportionem unius ad aliud plura significat, ut cum verbum Edo, significat comestionem, & evagationem; alia sunt æquivoca à Consilio quæ cum proportionem unius ad aliud, significant plura ut v. g. quia rabie, nocet & fidus, & larrabile, & piscis, ideo illis tribuitur nomen commune Canis, & huius generis æquivoca, cum Analogis confunduntur.

QUÆRITUR 3. *An æquivoca excludant omnem convenientiam?*

RESPONDETUR. In ratione Substantiæ quæ nomine æquivoco significatur, excludunt omnem convenientiam; & ita ly Taurus dictum de Monte & Animalis excludit omnem convenientiam. Caterum sub alio nomine possunt habere convenientiam v. g. sub ratione animalis corporis &c. Non nego tamen, quod æquivoca conveniat in uno illo nomine, licet illud nomen sit unum non nisi in suppositione materiali, accipiendo scilicet dictionem pro ipsis literis; quantumvis non sit unum in suppositione formali; quia suppositio formalis, est ipsa significatio, quam unam, non habent æquivoca. Neque erit necesse ut unum nomen, uno materiali, & uno formali constet; potest enim nullo formali constare, & tamen esse unum nomen; sic Blictri, nihil significat, & tamen est unum nomen: cumque significatio sit forma accidentalis, & ex placito, non verò aliqua essentialis, ideo poterit vox, retenta sua unitate, nunc hoc, nunc illud significare. Quando verò Aristoteles 4. Metaph. cap. 2. tex. 11. docet, unum nomen unum significare, intelligendus est quod dicat hoc de uno nomine, quod facit nos aliquid certi & determinati intelligere; aliàs si unum non significaret, nihil determinati significaret, hinc & non suspensè accipiuntur, nec in actu exercito, ut sunt æquivoca, seu exercent æquivocationem, aliàs definiri unâ definitione non possent; sed accipiuntur in actu signato, seu secundum rationes communes omnibus æquivocis.

DIFFICULTAS II.

De Analogis.

QUÆRITUR 1. *Quid & an sint Analoga?*

RESPONDETUR. Analoga sunt, Quorum nomen commune est, ratio verò nomine significata, nec omnino eadem, nec omnino diversa. Sub qua ipsa definitione pro majori posita, subsumenda minor, sed dantur talia, ut patebit ex dicendis; ergo dantur Analoga. Voluit idem Aristoteles, qui licet ea hic intellexerit non nisi sub nomine æquivocorum à Consilio, alibi tamen clarè illa ponit ut Imi Ethico, c. 6. 1. Post. tex. 23. 4. Metaph. tex. 2. 12. Metaph.

tex. 22. Ostendit idem vis nominis: nam analogia latinis est proportio & convenientia in aliquo; dantur autem ita sibi proportionata, ita convenientia &c. Denique non omnia sunt ita diversa, ut in nullo convenient; saltem enim convenirent in eo, quod non convenient; dantur item non ita convenientia, quin etiam differant; aliàs auferetur prædicamentum differentia, & tamen possunt eodem nomine significari, cur non enim? ergo dantur analoga.

DICES. Si darentur Analoga, daretur medium inter Univoca & Æquivoca, si daretur medium inter Univoca & Æquivoca, daretur medium inter contradictoria; nam daretur medium inter omnino similia, quæ sunt Univoca, & omnino non similia, quæ sunt Æquivoca. Jam verò Analoga sunt partim similia, partim non similia.

RESPONDETUR. Analoga esse medium inter Univoca & Æquivoca, sed non erunt medium inter contradictoria: quia omnino simile, & omnino non simile, sunt contraria, non contradictoria. Ratio: Quia utrumque extremum positivè significatur; & sicut datur medium inter omnino album, & omnino non album, hoc est nigrum, datur inquam medium, hoc est fuscum, ita in præsentia dari poterit. Contradictoria ergo non nisi sunt omnino simile, non omnino simile; quo casu analoga non erunt medium, sed spectabunt ad negativum membrum, nempe non omnino simile. Quod si analoga non sunt medium, inter omnino simile & non omnino simile, hoc ipso non erunt medium inter contradictoria.

ADDO 1. In quo stet ratio Analogia, & dico, quod stet in ratione conveniendi & disconveniendi, in ipsa ratione illo nomine significata, non verò in ratione alio nomine significata: hinc Animal non est Analogum, quia ratio differendi v. g. in rationalitate, est ratione formalitatis illi adjunctæ, & non significatæ nomine Animal. Sanum autem, dictum de pulsu, medicina, &c. est Analogum; quia indicatio sanitatis conveniens pulsui; causatio sanitatis, conveniens medicinæ, sani nomine appellatur.

ADDO 2. Quæ sint fundamenta Analogia. 1. Est Transcendentia, quia Transcendens in quantum est transcendens, est commune pluribus, & est ratio conveniendi; in quantum autem identificatur formaliter differentiis, est ratio differendi. 2. Est Similitudo imperfecta. Ratio: quia ly similitudo, erit ratio communis, ly imperfecta, erit ratio differendi. 3. Est Ordo prioris & posterioris, ut voluit Aristoteles 3. Physicor. tex. 70. & 7. Metaph. tex. 14. & 15. & ratio est quia hic ordo, involvit dependentiam ab aliquo communi, quod erit ratio conveniendi; ratio autem prioris & posterioris, erit ratio differendi.

ADDO